A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2020. június 18.*

„Előzetes döntéshozatal – Fogyasztóvédelem – Pénzügyi szolgáltatások távértékesítése – 2002/65/EK irányelv – 1. cikk – Hatály – Pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó szerződések, amelyek az első megállapodást követően egymást követő műveleteket foglalnak magukban – A 2002/65/EK irányelvnek az első megállapodásra való alkalmazása – A 2. cikk a) pontja – A »pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó szerződések« fogalma – Az eredetileg rögzített kamatláb módosítására vonatkozó módosító záradék”

A C-639/18. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Landgericht Kiel (kieli regionális bíróság, Németország) a Bírósághoz 2018. október 12-én érkezett, 2018. szeptember 7-i határozatával terjesztett elő a

KH

és

a **Sparkasse Südholstein**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: J.–C. Bonichot tanácselnök, R. Silva de Lapuerta, a Bíróság elnökhelyettese, M. Safjan (előadó), L. Bay Larsen és C. Toader bírák,

főtanácsnok: E. Sharpston,

hivatalvezető: D. Dittert egységvezető,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2019. szeptember 4-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– KH képviseletében C. Rugen Rechtsanwalt,

– a Sparkasse Südholstein képviseletében F. van Alen Rechtsanwalt,

– a német kormány képviseletében J. Möller, M. Hellmann, E. Lankenau és T. Henze, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: német.

– az Európai Bizottság képviseletében B.-R. Killmann és C. Valero, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2020. március 12-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a fogyasztói pénzügyi szolgáltatások távértékesítéssel történő forgalmazásáról, valamint a 90/619/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK irányelv és a 98/27/EK irányelv módosításáról szóló, 2002. szeptember 23-i 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2002. L 271., 16. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 4. kötet, 321. o.) 2. cikke a) pontjának értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelem előterjesztésére a KH és a Sparkasse Südholstein közötti, KH-nak az eredetileg rögzített kamatlábakat módosító záradékot érintő elállási jogára vonatkozó jogvita keretében került sor.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 A 2002/65 irányelv (1), (3), (13) és (16)–(18) preambulumbekezdése kimondja:

„(1) Az egységes piac céljainak megvalósítása érdekében nagy jelentőséggel bír ennek a piacnak a fokozatos konszolidációját célzó azon intézkedések elfogadása, amelyek – az [EK] 95. és 153. cikkel összhangban – hozzájárulnak a fogyasztóvédelem magas szintjének eléréséhez.

[…]

(3) […] A választás szabadságának mint alapvető fogyasztói jognak a biztosítása érdekében magas szintű fogyasztóvédelemre van szükség a távértékesítésbe vetett fogyasztói bizalom erősítéséhez.

[…]

(13) Ennek az irányelvnek magas szintű fogyasztóvédelmet kell nyújtania a pénzügyi szolgáltatások szabad mozgásának biztosítása érdekében. A tagállamok az irányelv által harmonizált területeken nem rendelkezhetnek az itt megállapítottaktól eltérően, kivéve ha az irányelv kifejezetten másként rendelkezik.

[…]

(16) Egy adott szerződés, amely egymást követő vagy azonos jellegű, de időben elkülönülve végrehajtott műveleteket foglal magában, jogi szempontból különböző elbírálás alá eshet a különböző tagállamokban, ugyanakkor fontos, hogy ennek az irányelvnek az alkalmazása minden tagállamban egységes legyen. Ezért ezt az irányelvet kell alkalmazni az egésznek tekinthető, egymást követő műveletekre vagy azonos jellegű, de időben elkülönülően végrehajtott műveletsor első műveletére, függetlenül attól, hogy az adott művelet vagy műveletsor egy adott szerződés vagy több egymást követő szerződés tárgyát képezi-e.

(17) »Alapszolgáltatási megállapodásnak« tekinthető például a bankszámla nyitása, hitelkártya igénylése, portfóliókezelési szerződés megkötése; »műveletnek« tekinthető például a pénzösszegek bankszámlán való elhelyezése vagy onnan történő kivétele, a hitelkártyával történő

fizetés vagy a portfóliókezelési szerződés keretében végzett ügyletek. Az ilyen alapszolgáltatási megállapodás új elemekkel való kibővítése, például a meglévő bankszámla elektronikus fizetőeszközökkel együtt történő használatának lehetősége nem »műveletnek«, hanem újabb szerződésnek minősül, amelyre ezt az irányelvet kell alkalmazni. Ugyanazon befektetési alapban újabb eszközelemek jegyzése »azonos jellegű, egymást követő műveletek« egyikének minősül.

(18) Mivel az irányelv kiterjed a pénzügyi szolgáltatást nyújtó által szervezett szolgáltatási rendszerre, ezért kizárja a hatálya alól azokat a kizárólag alkalomszerűen vagy valamely kereskedelmi rendszeren kívül nyújtott szolgáltatásokat, amelyek távértékesítési szerződések megkötésére irányulnak.”

4 Ezen irányelv „Cél és hatály” című 1. cikke kimondja:

„(1) Ezen irányelv célja, hogy a tagállamoknak a pénzügyi szolgáltatások távértékesítéssel történő forgalmazására vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseit egymáshoz közelítse.

(2) Pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó szerződések esetében, amelyek az alapszolgáltatási megállapodást követően egymást követő műveleteket vagy azonos jellegű, de időben elkülönülten végrehajtott műveletsort foglalnak magukban, az irányelv rendelkezései csak az alapmegállapodásra érvényesek.

Amennyiben nincs alapszolgáltatási megállapodás, de az egymást követő műveletek vagy az azonos jellegű, de időben elkülönülten végrehajtott műveletek ugyanazon szerződő felek között mennek végbe, a 3. és 4. cikk rendelkezéseit csak az első művelet teljesítésekor kell alkalmazni. Ha azonban azonos jellegű művelet teljesítésére több mint egy éven keresztül nem kerül sor, a következő műveletet kell az új műveletsor első műveletének tekinteni, és ennek megfelelően, arra a 3. és 4. cikk rendelkezéseit szintén alkalmazni kell.”

5 Az említett irányelv „Fogalommeghatározások” című 2. cikke előírja:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

a) »távollevők között kötött szerződés«: bármely olyan pénzügyi szolgáltatásra vonatkozó szerződés, amely a szolgáltató és a fogyasztó között jön létre, szervezett távértékesítés vagy a szolgáltató által működtetett szolgáltatásnyújtó rendszer keretében, ahol a szolgáltató a szerződés céljából a szerződés megkötéséig, beleértve a szerződéskötés időpontját is, kizárólag távközlő eszközt vagy eszközöket használ;

b) »pénzügyi szolgáltatás«: bármely banki, hitel-, biztosítási, magánnyugdíjpénztári, befektetési vagy fizetéssel kapcsolatos szolgáltatás;

c) »szolgáltató«: olyan köz- vagy magánszférán belüli természetes vagy jogi személy, aki, illetve amely kereskedelmi vagy szakmai tevékenysége körében eljárva a távollevők között kötött szerződések hatálya alá tartozó szolgáltatást szerződés szerint nyújtja;

d) »fogyasztó«: bármely olyan természetes személy, aki az ezen irányelv hatálya alá tartozó, távollevők között kötött szerződés keretében kereskedelmi, üzleti vagy szakmai tevékenysége körén kívül jár el;

[…]”

6 Ugyanezen irányelvnek „A fogyasztó tájékoztatása a távollevők között kötött szerződés megkötése előtt” című 3. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A fogyasztót megfelelő időben tájékoztatni kell a következő adatokról, mielőtt kötelezettséget vállalna bármely távollevők között kötött szerződés vagy ajánlat vonatkozásában:

[…]

3. a távollevők között kötött szerződésre vonatkozóan
   a) a 6. cikk szerinti elállási jog megléte vagy hiánya, illetve, amennyiben az fennáll, annak tartama és gyakorlásának feltételei, ideértve az arra az összegre vonatkozó tájékoztatást, amelyet a 7. cikk (1) bekezdése alapján a fogyasztónak esetlegesen fizetnie kell, továbbá e jog elmulasztásának következményei;

[…]

(2) Az (1) bekezdésben említett adatokat, amelyek kereskedelmi célját egyértelműen meg kell fogalmazni, világos és érthető módon kell közölni az alkalmazott távközlő eszközök bármelyikének útján, kellő figyelemmel különösen a kereskedelmi ügyleteknél irányadó jóhiszeműség elvére, és a tagállamok jogszabályai szerint nem cselekvőképes, például kiskorú személyek védelmével kapcsolatos elvekre.

[…]”

7 A 2002/65 irányelvnek „Az elállási jog” című 6. cikke kimondja:

„(1) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a fogyasztó 14 naptári napon belül, indokolás és bárminemű szankció nélkül elállhasson a szerződéstől. […]

Az elállásra nyitva álló időtartam kezdete:

– a távollevők között kötött szerződés megkötésének napja, kivéve az említett életbiztosítás esetét, amikor az időtartam kezdete az a nap, amelyen a fogyasztót tájékoztatják a távollevők között kötött szerződés létrejöttéről, vagy

– az a nap, amelyen a fogyasztó a szerződési feltételeket és egyéb adatokat az 5. cikk (1) és (2) bekezdésével összhangban kézhez veszi, amennyiben ez az időpont későbbi, mint az első francia bekezdésben említett nap.

[…]

(3) A tagállamok úgy is rendelkezhetnek, hogy az elállási jog nem alkalmazható a következő esetekre:

a) az olyan hitel, amely elsősorban földterület vagy meglévő, illetve tervben szereplő épület tulajdonjogának megszerzésére vagy fenntartására, vagy az épület felújítására vagy bővítésére szolgál; vagy

b) az olyan hitel, amelyet ingatlantulajdonon fennálló jelzálogjog vagy ingatlantulajdonhoz kapcsolódó egyéb jog biztosít; […]

[…]”

A német jog

8 A Bürgerliches Gesetzbuchnak (polgári törvénykönyv) az alapügy tényállásának megvalósulása időpontjában hatályos változata (a továbbiakban: BGB) a 312b. §-ának (1) bekezdésében kimondja:

„Távollevők között kötött szerződések áruk értékesítésére vagy szolgáltatások, beleértve a pénzügyi szolgáltatásokat is, nyújtására irányuló olyan szerződések, amelyeket a vállalkozó és a fogyasztó között távközlő eszközök kizárólagos használatával kötöttek, kivéve ha a szerződéskötésre nem szervezett távértékesítés vagy szolgáltatásnyújtó rendszer keretében kerül sor. Az első mondat alkalmazásában pénzügyi szolgáltatások a banki, hitel-, biztosítási, magánnyugdíjpénztári, befektetési vagy fizetéssel kapcsolatos szolgáltatás.”

9 A BGB 312d. §-a a távollévők között kötött szerződés esetén elállási jogot biztosít a fogyasztónak, és lényegében pontosítja, hogy az elállásra nyitva álló időtartam nem kezdődik meg, amíg az erre vonatkozó tájékoztatási kötelezettséget nem teljesítették; szolgáltatásnyújtás esetén pedig a szerződés megkötése előtt.

10 A BGB 495. §-ának (1) bekezdése szerint:

„A hitelfelvevőt fogyasztói hitelszerződés esetében megilleti az […] elállási jog.”

11 A BGB 312b. és 312d. §-nak tartalmát a 2013. szeptember 20-i Gesetz zur Umsetzung der Verbraucherrechterichtlinie und zur Änderung des Gesetzes zur Regelung der Wohnungsvermittlung (a fogyasztók jogairól szóló irányelv átültetéséről és az ingatlanközvetítő irodákra vonatkozó szabályokat megállapító törvény módosításáról szóló törvény) (BGBl. 2013. I, 3642. o.) módosította. Az Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuch (a polgári törvénykönyv bevezetéséről szóló törvény) 229. §-ának (32) bekezdése ugyanakkor előírja, hogy a BGB ezáltal bevezetett módosításai nem vonatkoznak a 2014. június 13-a előtt kötött megállapodásokra. Egyébiránt az említett 229. § (32) bekezdéséből kitűnik, hogy a pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó szerződéseket illetően a fogyasztó elállási joga nem szűnik meg, amennyiben a távollévők között 2014. június 13-a előtt kötött szerződés esetén a fogyasztót nem tájékoztatták az elállási jogáról, vagy nem a szerződés megkötésének időpontjában hatályos jogszabályi követelményeknek megfelelően tájékoztatták.

12 A BGB 495. §-ának 2002. augusztus 1. és 2014. június 12. között alkalmazandó változata az (1) bekezdésében előírja:

„A hitelfelvevőt fogyasztói hitelszerződés esetében megilleti a 355. § szerinti elállási jog.”

13 A BGB 355. §-ának a tényállás megvalósulásának időpontjában alkalmazandó változata a (3) bekezdésében kimondta:

„Az elállási jog legkésőbb a szerződés megkötésétől számított hat hónap elteltével megszűnik. Áruk értékesítése esetén a határidő nem kezdődhet meg az áruk címzett általi kézhezvételének napja előtt. Az első mondattól eltérően az elállási jog nem szűnik meg, ha a fogyasztót nem tájékoztatták szabályszerűen az elállási jogáról, pénzügyi szolgáltatásokra irányuló távollevők között kötött szerződéseknél továbbá nem szűnik meg, ha a szolgáltató a 312c. § (2) bekezdésének 1. pontja szerinti tájékoztatási kötelezettségeit nem teljesítette szabályszerűen.”

Az alapjogvita és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

14 1994. július 1-jén, 1994. július 17-én és 1999. november 4-én a Sparkasse Südholstein jogelőd pénzintézete három hitelszerződést kötött KH-val. Az első szerződés 114 000 német márka (DEM) (körülbelül 57 000 euró) összegről szólt, 6,95%-os kamatláb mellett, és egy ingatlan finanszírozására

vonatkozott, a szerződést pedig jelzálogbiztosíték biztosította. A második szerződés 112 000 német márka (DEM) (körülbelül 56 000 euró) összegről szólt, 5,7%-os kamatláb mellett, és ugyancsak ingatlan finanszírozására vonatkozott, a szerződést pedig jelzálogbiztosíték biztosította. Ami a harmadik szerződést illeti, az 30 000 DEM (körülbelül 15 000 euró) összegről szólt, 6,6%-os kamatláb mellett, és fogyasztási javak finanszírozására vonatkozott.

15 Az e szerződésekben szereplő szerződési feltételek előírták, hogy a felek bizonyos idő eltelte után jogosultak az eredetileg megállapított kamatláb kiigazítását kérni, ennek hiányában pedig a hitelintézet az ilyen típusú kölcsönökre alkalmazott kamatlábhoz hasonló változó kamatlábat állapíthat meg.

16 E kikötéseknek megfelelően a felek 2008 és 2010 között kizárólag távközlési eszközök útján a három szerződéshez módosító záradékokat fogadtak el, amelyek új éves kamatlábak megállapítására irányultak. E módosító záradékok elfogadásakor a Sparkasse Südholstein nem tájékoztatta KH-t arról, hogy őt elállás jog illeti meg.

17 A Sparkasse Südholstein által 2015. szeptember 8-án kézhez vett, 2015. szeptember 2-i nyilatkozattal KH tájékoztatta a hitelintézetet, hogy eláll a záradékoktól. Miután hangsúlyozta, hogy ezek mindegyike távollévők között kötött szerződésnek minősül, KH azzal érvelt, hogy mivel nem tájékoztatták az elállási jogáról, a BGB 495. §-ának (1) bekezdése vagy másodlagosan a BGB 312d. §-ának (1) bekezdése értelmében még mindig lehetősége van elállni.

18 KH keresetet indított a Landgericht Kiel (kieli regionális bíróság, Németország) előtt annak megállapítása iránt, hogy a második és a harmadik szerződést módosító záradékoktól való elállás megszünteti a felek között a kamatlábak tekintetében e záradékokban létrejött bármely megállapodást, és kötelezze a Sparkasse Südholsteint a záradékok létrejötte óta fizetett kamatok és tőke, valamint a kifizetett számlavezetési díj visszatérítésére, továbbá a részére kártérítés megfizetésére.

19 A Sparkasse Südholstein a kereset elutasítását kérte, vitatva, hogy KH jogosult volna a módosító záradékoktól való elállásra. A bank szerint ugyanis amellett, hogy az eredeti szerződéseket nem távközlési eszközök alkalmazásával kötötték, a módosító záradékok, amelyek nem más pénzügyi szolgáltatásokra vonatkoznak, nem képezhetik különálló elállás tárgyát. Másodlagosan, amennyiben a KH általi elállás érvényes volna, annak egyetlen következménye a módosító záradékok megsemmisítése lenne, nem pedig az eredeti szerződéseké, így azokra továbbra is a szerződéses rendelkezéseknek megfelelően változó kamatláb vonatkozna.

20 A kérdést előterjesztő bíróság kifejti, hogy az alapjogvita kimenetele azon kérdésektől függ, hogy a módosító záradékokat úgy kell-e tekinteni, mint amelyek először is a 2002/65 irányelv 2. cikkének a) pontja értelmében véve a szolgáltató által működtetett szolgáltatásnyújtó rendszer keretében jöttek létre, másrészt amelyek az ugyanezen rendelkezés értelmében vett „pénzügyi szolgáltatásra vonatkozó szerződések” fogalma körébe tartoznak. Közelebbről a kérdést előterjesztő bíróság kiemeli, hogy a második kérdésre adandó válasz szükséges ahhoz, hogy adott esetben az alapjogvitára alkalmazni lehessen a BGB 312b. §-ának (1) bekezdését, valamint 312d. §-ának (1) és (2) bekezdését, és hozzáteszi, hogy a német jogalkotó akaratának megfelelően a BGB 312b. §-a (1) bekezdésének első mondatában szereplő „szolgáltatások, beleértve a pénzügyi szolgáltatásokat is, nyújtására irányuló szerződések” fogalmát a 2002/65 irányelvvel összhangban kell értelmezni.

21 E körülmények között a Landgericht Kiel (kieli regionális bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) A [2002/65] irányelv 2. cikkének a) pontja értelmében »szervezett távértékesítés vagy a szolgáltató által működtetett szolgáltatásnyújtó rendszer keretében [kötött]« szerződés-e az olyan szerződés, amellyel kizárólag a megállapodás szerinti kamatokat módosítják egy fennálló kölcsönszerződés tekintetében (kapcsolódó kamatmegállapodás), amennyiben egy fiókbank ingatlanfinanszírozási

kölcsönszerződéseket dologi jogi biztosítékkal csak az üzlethelyiségeiben köt, ugyanakkor fennálló üzleti kapcsolatokban a már megkötött kölcsönszerződéseket módosító szerződéseket részben távközlő eszközök kizárólagos használata útján köt?

2) A 2002/65 irányelv 2. cikkének a) pontja értelmében vett »pénzügyi szolgáltatásra vonatkozó szerződésről« van-e szó, amennyiben egy meglévő kölcsönszerződést kizárólag a megállapodás szerinti kamatot illetően módosítanak (kapcsolódó kamatmegállapodás), anélkül hogy a kölcsön futamidejét meghosszabbítanák, vagy annak összegét megváltoztatnák?"

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

A második kérdésről

22 Elsőként vizsgálandó második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy a 2002/65 irányelv 2. cikkének a) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy a hitelszerződést módosító záradék az e rendelkezés értelmében vett „pénzügyi szolgáltatásra vonatkozó szerződés" fogalma alá tartozik, ha a módosító záradék az eredetileg meghatározott kamatláb módosítására korlátozódik, az említett hitel időtartamának meghosszabbítása vagy összegének módosítása nélkül, és ha a hitelszerződés eredeti záradékai előírták ilyen módosító záradék elfogadását vagy ennek hiányában változó kamatláb alkalmazását.

23 Mindenekelőtt rá kell mutatni, hogy ahogyan azt a főtanácsnok indítványának 45. pontjában jelezte, a 2002/65 irányelv főszabály szerint az általa szabályozott területek teljes harmonizációjára irányul, ezért annak kifejezéseit az összes tagállam számára közös módon kell értelmezni (lásd ebben az értelemben: 2019. szeptember 11-i Romano ítélet, C-143/18, EU:C:2019:701, 34. és 55. pont).

24 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint az uniós jog egységes alkalmazásának követelményéből és az egyenlőség elvéből az következik, hogy a jelentésének és hatályának meghatározása érdekében a tagállami jogokra kifejezett utalást nem tartalmazó uniós jogi rendelkezést az egész Európai Unióban önállóan és egységesen kell értelmezni, figyelembe véve a rendelkezés összefüggéseit és a kérdéses szabályozás célját (2019. május 23-i WB ítélet, C-658/17, EU:C:2019:444, 50. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

25 A 2002/65 irányelv 2. cikkének a) pontjában szereplő „pénzügyi szolgáltatásra vonatkozó szerződés" fogalmával kapcsolatban rá kell mutatni, hogy az abban tett, a „pénzügyi szolgáltatásokra" vonatkozó hivatkozás jelenti e fogalom megkülönböztető elemét, mivel a szerződések egy meghatározott kategóriájának azonosításáról van szó.

26 Ezen irányelv 2. cikkének b) pontja szerint a „pénzügyi szolgáltatás" bármely banki, hitel-, biztosítási, magánnyugdíjpénztári, befektetési vagy fizetéssel kapcsolatos szolgáltatás.

27 Közelebbről, a kölcsönszerződésekkel kapcsolatban a Bíróságnak már alkalma nyílt pontosítani, hogy a jellemző kötelezettség maga a kölcsön tárgyát képező pénzösszeg nyújtása, míg a kölcsönvevőnek az említett összeg visszafizetésére irányuló kötelezettsége csak a hitelezői szolgáltatás teljesítésének következménye (2017. június 15-i Kareda ítélet, C-249/16, EU:C:2017:472, 41. pont).

28 Továbbá, ami a 2002/65 irányelv 2. cikke a) pontjának összefüggéseit illeti, fontos jelezni, hogy ahogyan arra mind a kérdést előterjesztő bíróság, mind a főtanácsnok indítványának 41. pontjában helyesen rámutatott, pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó szerződések esetében, amikor az „alapszolgáltatási megállapodást" más műveletek követik, ezen irányelv rendelkezései annak 1. cikke (2) bekezdése első albekezdésének megfelelően csak az alapmegállapodásra érvényesek. Az említett irányelv

(17) preambulumbekezdésének második mondata e tekintetben pontosítja, hogy az alapszolgáltatási megállapodás új elemekkel való kibővítése nem „műveletnek”, hanem újabb szerződésnek minősül, amelyre ugyanezt az irányelvet kell alkalmazni.

29 Márpedig az ezen (17) preambulumbekezdésben bemutatott példákra tekintettel meg kell állapítani, hogy a már az eredeti szerződésben szereplő újratárgyalási záradék végrehajtásaként új kamatláb meghatározása egy olyan módosító záradékban, amely megállapodás hiányában változó kamatláb alkalmazását előíró kiegészítő záradékot léptet életbe, nem minősül sem az 1. cikk (2) bekezdésének első albekezdése szerinti műveletnek, sem az alapszolgáltatási megállapodás új elemekkel való kibővítésének.

30 Így a 2002/65 irányelv 2. cikke a) pontjának mind szó szerinti, mind rendszertani értelmezéséből az következik, hogy a „pénzügyi szolgáltatásra vonatkozó szerződést” az ilyen szolgáltatások nyújtását előíró szerződésnek kell tekinteni. Márpedig ez a feltétel nem teljesül abban az esetben, ha – ahogyan az alapügyben is – az érintett módosító záradék célja csupán az, hogy kiigazítsa a már megállapodás tárgyát képező szolgáltatás ellenértékeként fizetendő kamatlábat.

31 Ezt az értelmezést támasztja alá a 2002/65 irányelv más rendelkezéseinek elemzése is, amelyből az következik, hogy ezen irányelv főszabály szerint kiterjed azokra a megállapodásokra, amelyek a szolgáltató által nyújtandó jellemző kötelezettségre vonatkoznak. Így az említett irányelv 3. cikke előírja, hogy a fogyasztót teljeskörűen tájékoztatni kell a szolgáltató azonosító adatairól vagy a pénzügyi szolgáltatás főbb jellemzőiről, ideértve az elállási jog meglétét vagy hiányát. Márpedig a kizárólag a kamatlábra vonatkozó módosító záradék esetében a fogyasztó erre vonatkozó ismételt tájékoztatásához nem fűződne semmilyen érdek.

32 Végül a 2002/65 irányelv célját illetően meg kell állapítani, hogy ezen irányelv (3) és (13) preambulumbekezdésének megfelelően az irányelv célja magas szintű fogyasztóvédelem biztosítása a távértékesítésbe vetett fogyasztói bizalom erősítése és a pénzügyi szolgáltatások szabad mozgásának biztosítása érdekében.

33 Márpedig az ilyen célkitűzés nem feltétlenül követeli meg azt, hogy abban az esetben, ha a hitelszerződéshez fűzött módosító záradék a kölcsönszerződés egyik eredeti kikötésének megfelelően új kamatlábat állapít meg, e módosító záradékot pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó új szerződésnek kelljen minősíteni.

34 A fentiekre tekintettel az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2002/65 irányelv 2. cikkének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy a hitelszerződést módosító záradék az e rendelkezés értelmében vett „pénzügyi szolgáltatásra vonatkozó szerződés” fogalma alá tartozik, ha a módosító záradék az eredetileg meghatározott kamatláb módosítására korlátozódik, az említett hitel időtartamának meghosszabbítása vagy összegének módosítása nélkül, és ha a hitelszerződés eredeti záradékai előírták ilyen módosító záradék elfogadását vagy ennek hiányában változó kamatláb alkalmazását.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésről

35 A második kérdésre adott válaszra tekintettel az első kérdésre szükségtelen válaszolni.

A költségekről

36 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

A fogyasztói pénzügyi szolgáltatások távértékesítéssel történő forgalmazásáról, valamint a 90/619/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK irányelv és a 98/27/EK irányelv módosításáról szóló, 2002. szeptember 23-i 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy a hitelszerződést módosító záradék az e rendelkezés értelmében vett „pénzügyi szolgáltatásra vonatkozó szerződés” fogalma alá tartozik, ha a módosító záradék az eredetileg meghatározott kamatláb módosítására korlátozódik, az említett hitel időtartamának meghosszabbítása vagy összegének módosítása nélkül, és ha a hitelszerződés eredeti záradékai előírták ilyen módosító záradék elfogadását vagy ennek hiányában változó kamatláb alkalmazását.

Aláírások